

การติดต่อสื่อสารกับห้องปฏิบัติการสมาชิก

กิจกรรมทดสอบความชำนาญ การตรวจไวรัสไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ A ชนิดย่อย H5, H7, H9 และนิวคาสเซิล

1. รายละเอียดเกี่ยวกับผู้จัดโปรแกรมการทดสอบความชำนาญ

หน่วยงาน กลุ่มไวรัสวิทยา สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ

ที่อยู่ 50/2 เกษตรกลาง ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900

ผู้ดำเนินกิจกรรม

1. นายณัฐธัญ	เพ็งเพชร	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ
2. นางสาวกุลฐ์ณรัตน์	ภาคะ	นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ปฏิบัติการ
3. นางสาวกนกวรรณ	พ่วงจินดา	นักวิทยาศาสตร์การแพทย์ปฏิบัติการ
4. นางสาวหนึ่งฤทัย	แดงฟู	นักวิทยาศาสตร์
5. นายสุเทพ	ทางดี	นักวิชาการสัตวบาล
6. นางสาวศุภลักษณ์	ผิวสีนวน	นักวิชาการสัตวบาล

ข้อมูลในการติดต่อประสานงาน

ผู้ประสานงาน นางสาวกุลฐ์ณรัตน์ ภาคะ และ นางสาวศุภลักษณ์ ผิวสีนวน

e-mail: pt.virusniah@gmail.com

โทรศัพท์: 02-579-8913, 090-991-7722 (กุลฐ์ณรัตน์), 092-313-5915 (ศุภลักษณ์)

ผู้บริหารวิชาการ

1. นางสาวนันทพร	วันดี	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ

ที่ปรึกษาด้านวิชาการ

1. นายธูปณัฐ	สงคสุภา	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
2. นายฐาปกรณ์	เข้มซ้อย	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
3. นางสาวไกล่รุ่ง	ทนสรระน้อย	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ

ที่ปรึกษาด้านสถิติ

1. นายนฤเบศ	เนินทอง	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ
2. นายธูปณัฐ	สงคสุภา	นายสัตวแพทย์ชำนาญการพิเศษ

2. แผนการดำเนินงาน

กิจกรรม	วันที่
จัดทำแผนการทดสอบความชำนาญ	พฤศจิกายน - ธันวาคม 2567
เปิดรับสมัครห้องปฏิบัติการเข้าร่วมกิจกรรม	ธันวาคม 2567 - มกราคม 2568
เตรียมตัวอย่างทดสอบ	ธันวาคม 2567 – เมษายน 2568
ปิดรับสมัคร	31 มกราคม 2568
แจกจ่ายตัวอย่าง	พฤษภาคม 2568
เริ่มทดสอบ	พฤษภาคม 2568
ปิดรับผลการทดสอบ	30 มิถุนายน 2568
รายงานฉบับสมบูรณ์	กันยายน 2568

*วันและเวลาอาจมีการเปลี่ยนแปลง

3. นิยาม

พันธกิจสำคัญหนึ่งของกลุ่มไวรัสวิทยา สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ในฐานะห้องปฏิบัติการอ้างอิงแห่งชาติ (National reference laboratory) คือ การส่งเสริมความสามารถของห้องปฏิบัติการในการวิเคราะห์ทดสอบโรคไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ A ชนิดย่อย H5, H7, H9 และนิวคาสเซิล ภายในประเทศให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ซึ่งการเปรียบเทียบผลการทดสอบระหว่างห้องปฏิบัติการถือเป็นกลไกสำคัญในการประเมินความสามารถของห้องปฏิบัติการ จึงเห็นสมควรที่จะมีการจัดกิจกรรมทดสอบความชำนาญ ดังกล่าว

4. ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	เงื่อนไข
1. การเข้าร่วมกิจกรรม	Google form แบบตอบรับเข้าร่วมการทดสอบ ควมการตรวจไวรัสไข้หวัดใหญ่ สายพันธุ์ A ชนิดย่อย H5, H7, H9 และนิวคาสเซิล ประจำปี 2568	กรอกแบบฟอร์มออนไลน์เพื่อลงทะเบียน เข้าร่วมการทดสอบผ่านทาง QR code ด้านล่าง หรือ https://forms.gle/FwzWcfEL7GfQvAoR9 	ห้องปฏิบัติการสมาชิกที่เข้าร่วม ต้องเป็นห้องปฏิบัติการที่ตรวจไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A ชนิดย่อย H5, H7, H9 และนิวคาสเซิล โดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ 1. Real-time RT-PCR 2. HI และ ELISA 3. HA-HI ทั้งนี้ สามารถติดตามข่าวสารการเปิดรับสมัครได้ที่เว็บไซต์

4. ขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม

ขั้นตอนการดำเนินงาน	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	วิธีการ	เงื่อนไข
			สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ https://niah.dld.go.th หรือ https://www.facebook.com/niah.th
2. การแจกจ่ายตัวอย่าง	1.คำแนะนำการดำเนินการทดสอบ 2.แบบฟอร์มตอบรับตัวอย่างทดสอบ Interlaboratory Comparison (F-VIR-209) 3.แบบฟอร์มข้อตกลงร่วมการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการ (Interlaboratory comparison) (F-VIR-211)	1. จัดส่งตัวอย่างแบบควบคุมอุณหภูมิโดยบริษัท อาฟเตอร์ แล็บ จำกัด พฤษภาคม 2 เลขที่ 100/75 ตำบลหลักหก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี รหัสไปรษณีย์ 12000 โทร. 02-929-0207 e-mail: support@after-lab.com 2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทดสอบกรอกแบบฟอร์มตอบรับตัวอย่างทดสอบ Interlaboratory Comparison (F-VIR-209) 3. ผู้เข้าร่วมทดสอบลงนามในแบบฟอร์มข้อตกลงร่วมการเปรียบเทียบผลระหว่างห้องปฏิบัติการ (Interlaboratory comparison) (F-VIR-211)	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทดสอบต้องกรอกแบบตอบรับตัวอย่างทดสอบ (F-VIR-209) และลงนามในข้อตกลงร่วม (F-VIR-211) ส่งกลับมายัง e-mail: pt.virusniah@gmail.com ภายใน 72 ชั่วโมง หลังจากได้รับตัวอย่าง
3.การส่งผลการทดสอบ	แบบฟอร์มรายงานผล	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมทำการทดสอบและบันทึกผลการทดสอบในแบบฟอร์มรายงานผลในไฟล์ excel ที่ผู้จัดโปรแกรมทดสอบส่งให้ทาง e-mail	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมต้องทดสอบและบันทึกผลการทดสอบในแบบฟอร์มรายงานผล ส่งทาง e-mail: pt.virusniah@gmail.com ภายในระยะเวลาที่กำหนด

5. ตัวอย่างทดสอบ

โปรแกรมการทดสอบ	การตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A ชนิดย่อย H5, H7, H9 และนิวคาสเซิล โดยวิธี Real-time RT-PCR	การตรวจหาแอนติบอดีต่อเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A ชนิดย่อย H5, H7, H9 และนิวคาสเซิล โดยวิธี Haemagglutination Inhibition และ ELISA	การตรวจเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ A ชนิดย่อย H5, H7, H9 และนิวคาสเซิล โดยวิธีแยกเชื้อในไข่ไก่ฟัก และพิสูจน์เชื้อด้วยวิธี HA-HI
ชนิดตัวอย่าง	Allantoic fluid from SPF embryonated chicken eggs	Serum from immunized SPF chickens	Allantoic fluid from SPF embryonated chicken eggs
Inactivation	Beta-Propiolactone	heat	Beta-Propiolactone
รูปแบบ	Liquid	Liquid	Liquid
จำนวนตัวอย่าง	10	10	10
ปริมาตรต่อหลอด	600 μ L	250 μ L	500 μ L
เป้าหมาย	- Type A avian influenza viruses (AIVs) - Avian paramyxoviruses type 1 (APMV-1)	- Type A avian influenza viruses (AIVs) antibodies - Avian paramyxoviruses type 1 (APMV-1) antibodies	- Type A avian influenza viruses (AIVs) - Avian paramyxoviruses type 1 (APMV-1)
Detection method	Real-time RT-PCR	HI tests และ/หรือ ELISA	HA-HI test
การรายงานผล	Qualitative interpretation (positive/negative) of results	Qualitative interpretation (positive/negative) of results	Qualitative interpretation (positive/negative) of results
ค่าใช้จ่าย	ผู้เข้าร่วมเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการขนส่งตัวอย่าง		
Assigned value	ได้จากค่าความเป็นเนื้อเดียวกัน เนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพจึงไม่มีค่า uncertainty และไม่สามารถสอบกลับได้ทางมาตรวิทยา		

6. การแจกจ่ายตัวอย่าง

แต่ละห้องปฏิบัติการสมาชิกจะได้รับตัวอย่างจำนวน 10 หลอดต่อโปรแกรมการทดสอบ บรรจุในกล่องโฟมที่มีน้ำแข็งแห้ง พร้อมเอกสารคำแนะนำการดำเนินการทดสอบ จัดส่งแบบควบคุมอุณหภูมิ เมื่อห้องปฏิบัติการสมาชิกได้รับตัวอย่างแล้วกรุณาตรวจสอบสภาพของตัวอย่าง และบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวอย่างลงในแบบตอบรับตัวอย่างทดสอบ (F-VIR-209) และลงนามในข้อตกลงร่วม (F-VIR-211) ส่งกลับมายัง email: pt.virusniah@gmail.com ภายใน 72 ชั่วโมง หลังจากได้รับตัวอย่าง หากพบความผิดปกติของตัวอย่าง กรุณาติดต่อ นางสาวกุลธรรณรัตน์ ภาคะ หรือ นางสาวศุภลักษณ์ ผิวสีนวล ตามช่องทางที่แจ้งไว้โดยเร็วที่สุด

หมายเหตุ หากไม่ส่งข้อมูลดังกล่าวภายใน 72 ชั่วโมง นับจากวันที่ได้รับตัวอย่างตามที่บริษัทขนส่งแจ้ง จะถือว่าได้รับตัวอย่างในสภาพสมบูรณ์

7. การจัดการตัวอย่าง

ตัวอย่างทั้งหมดผ่านการ inactivated เรียบร้อยแล้ว จึงมีความปลอดภัยและไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อย่างไรก็ตาม ควรมีการจัดการตัวอย่างทดสอบภายในมาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพ และควรนำตัวอย่างออกมาวางที่อุณหภูมิห้องจนละลาย ผสมให้เป็นเนื้อเดียวกันก่อนทำการทดสอบ

8. การทดสอบ

ห้องปฏิบัติการสมาชิกเลือกใช้วิธีการทดสอบตามที่ห้องปฏิบัติการดำเนินการเป็นประจำ โดยใช้สารมาตรฐานภายในห้องปฏิบัติการเอง และทดสอบให้ครบทุกวิธีตามที่ระบุไว้ในขั้นตอนการสมัคร

9. การรายงานผลการทดสอบ

9.1 บันทึกผลการทดสอบในรูปแบบฟอร์มรายงานผล ซึ่งคณะผู้จัดโปรแกรมทดสอบฯ จะส่งแบบฟอร์มให้ห้องปฏิบัติการสมาชิกแต่ละแห่งผ่านทาง e-mail ของผู้ประสานงาน

9.2 ตอบผลเป็นค่าที่ได้จากการทดสอบ ได้แก่ Ct value, HA titer และ HI titer จากนั้นแปลผลเป็นเชิงคุณภาพ คือ Positive หรือ Negative พร้อมระบุชนิดของเชื้อไวรัสเป้าหมายที่จำเพาะ

10. เกณฑ์การประเมินความสามารถห้องปฏิบัติการ

ประเมินผลการทดสอบวิธี Real-time RT-PCR โดยยึดหลักเกณฑ์ ดังนี้

Target	Level	การประเมินผล	ผลการประเมิน
- Type A avian influenza viruses (AIVs)	Strong Positive	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement
	Moderate Positive	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement
- Avian paramyxoviruses type 1 (APMV-1)	Weak Positive	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement
	Negative	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement

ประเมินผลการทดสอบวิธี Haemagglutination Inhibition และ/หรือ ELISA โดยยึดหลักเกณฑ์ ดังนี้

Target	Level	การประเมินผล	ผลการประเมิน
- Type A avian influenza viruses (AIVs) antibodies - Avian paramyxoviruses type 1 (APMV-1) antibodies	Strong Positive	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement
	Moderate Positive	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement
	Weak Positive	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement
	Negative	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement

ประเมินผลการทดสอบวิธี Virus isolation และพิสูจน์เชื้อด้วยวิธี HA-HI โดยยึดหลักเกณฑ์ ดังนี้

Target	Level	การประเมินผล	ผลการประเมิน
- Type A avian influenza viruses (AIVs) - Avian paramyxoviruses type 1 (APMV-1)	Strong Positive	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement
	Moderate Positive	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement
	Weak Positive	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement
	Negative	ต้องถูกต้องตามเกณฑ์ที่คาดหวัง 100%	100% agreement

11. รายงานผลการทดสอบความชำนาญ

คณะผู้จัดโปรแกรมทดสอบฯ จะจัดส่งรายงานพร้อมสรุปผลการประเมินความสามารถของห้องปฏิบัติการสมาชิกและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ผ่านทาง e-mail ผู้ประสานงานห้องปฏิบัติการสมาชิก

12. การอุทธรณ์

12.1 ห้องปฏิบัติการสมาชิกสามารถร้องเรียน เสนอแนะ หรือสอบถามข้อสงสัยใด ๆ ได้ที่ กลุ่มพัฒนาระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ กรมปศุสัตว์ 50/2 เขตจตุจักร แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900 โทรศัพท์ 0 2579 8908 E-mail: lqs.niah@gmail.com

12.2 ห้องปฏิบัติการสมาชิกสามารถมีสิทธิอุทธรณ์ผลการตัดสินการประเมินโดยทำเป็นหนังสือยื่นต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานผลการทดสอบความชำนาญ และให้คำวินิจฉัยของอธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นที่สุด

13. การรักษาความลับของห้องปฏิบัติการสมาชิกที่เข้าร่วมกิจกรรม

ห้องปฏิบัติการสมาชิกต้องไม่แจ้งข้อมูลผลการทดสอบของตนเองและ/หรือสมรู้ร่วมคิดกับห้องปฏิบัติการอื่น หากคณะผู้จัดโปรแกรมทดสอบฯ ตรวจสอบพบว่าห้องปฏิบัติการสมาชิกมีความผิดจริง จะไม่นำผลการวัดมาประเมินในกิจกรรมครั้งนี้ เพื่อให้ห้องปฏิบัติการสมาชิกได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเข้าร่วมกิจกรรมทดสอบความชำนาญ

ผู้จัดโปรแกรมทดสอบฯ เป็นผู้เก็บรักษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับห้องปฏิบัติการสมาชิก และกำหนดรหัสแทนชื่อห้องปฏิบัติการสมาชิกเพื่อรักษาความลับ ข้อมูลในรายงานผลการทดสอบ และการประเมินความสามารถของห้องปฏิบัติการ ผู้จัดโปรแกรมทดสอบฯ จะเปิดเผยข้อมูลก็ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากห้องปฏิบัติการสมาชิกเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น

14. การติดต่อสอบถาม

หากมีข้อสงสัยหรือต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อผู้ประสานงานโปรแกรมทดสอบฯ นางสาวกุลฐ์ณรัตน์ ภาคะ หรือ นางสาวศุภลักษณ์ ผิวสีนวล โทรศัพท์ 0 2579 8913 หรือทาง e-mail: pt.virusniah@gmail.com